

Szóbeli kezdőszakasz az alsó tagozatos nyelvoktatásban

Az orosz nyelv háttérbe szorulása és a nyugati nyelvek iránt megnövekedett tanulási igény nehéz helyzetbe hozta az általános iskolákat. Iskolánkban az 1990–91-es tanévben 3. osztálytól tanulnak a gyerekek angol nyelvet.

Mivel orosz szakos tanító és tanár is vagyok, igyekeztem átmenteni és felhasználni azokat a tapasztalatokat, amelyeket az orosz nyelv tanítása során szereztem.

Bármely idegen nyelv tanításában első helyen kell, hogy szerepeljen a *szóbeli kezdőszakasz*. Ez az időszak, természetesen, nyelvenként eltérő idejű.

A szóbeliségnek mindig meg kell előznie az írásbeliséget, éppen ezért fontos először a szóbeli nyelvhasználat készségeit megalapozni. Tehát ebből következően *szükség van a szóbeli kezdőszakaszra*.

Az általam megtervezett szóbeli kezdőszakasz 32 órás, tehát szeptembertől karácsonyig tart. Csak ezután térek át az olvasásra és az írásra. (Persze ez nem jelenti azt, hogy a gyerekek nem olvasnak és írnak ebben az időszakban.)

A gyermekek számára az idegen nyelv megjelenési formái között feltétlenül a beszéd a legfontosabb. Közelebb áll hozzájuk, mint az elvontabb gondolkodást igénylő írott szöveg. A szóbeli kezdőszakasz anyagát úgy választottam ki, hogy egyszerű legyen, de alkalmassá váljon az alapvető beszédmodellek elsajátítására.

A módszer jellegét a *szóbeliség* határozza meg. Az angol nyelvű beszédre és hallás utáni megértésre kell összpontosítani (angol nyelvű óravezetés, utasítások, párbeszéd).

Fontos továbbá, hogy minden tanuló szóhoz jusson. Ennek érdekében lényeges a kórusban történő beszélés (ismétlés, kérdés-felelet). Igen fontos azonban az egyéni szereplés is. A tevékenységi formák között meg kell említeni még azokat, amelyek a kisgyermekhez közel állnak. A dalolás, versmondás, rajzolás, körjátékok szívesen végzett tevékenységek a 6–10 éves gyermekek számára.

A kiválasztott mondatmodellek a közlés tartalma szerint a következők:

1. Utasítások:

Sit down! Stand up! Open your workbook! Close your workbook! Look at me! Listen to me! Pick up your pencils! Draw! Read! Count! Guess! Let's sing!

2. Kérdések:

Who are you? What are you? What's your first name? What is this? What colour is this?

3. Tárgyak, személyek, állatok megjelölése egyes és többes számban:

This is a book. He is a boy. She is a girl. It is a bear. They are cats.

4. Mondókák, dalok, játékok, mesék.

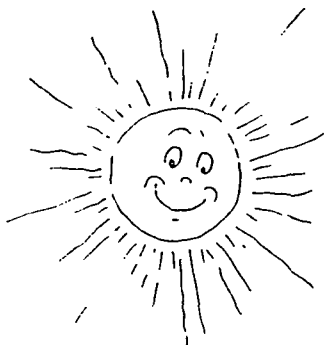
A szóbeli kezdőszakasz témáihoz összeállítottam egy munkafüzetet, amely tartalmazza a kiválasztott szókincs képanyagát, a képek alatt a szóképeket, az ide illő dalokat, verseket és olyan feladatokat, melyek lehetővé teszik a mondatmodellekkel való gyakoroltatást.

A következőkben ebből adok ízelítőt.

Az első órán beszélgetünk az angol nyelvről. Miért fontos számunkra? Mely országokban beszélnek? Melyek ezeknek az országoknak a szimbólumai (zászló, autójel, himnusz)?

Házi feladatnak gyűjtőmunkát kapnak a gyerekek. A legjobb munkák készítői jutalmat kapnak.

1. *Köszönés, bemutatkozás, üdvözlés*

the Sun

the Moon

Good morning. Good afternoon. Good evening.
Good bye. Good night.

A SONG: Good morning. Good morning. Good morning to you.
Good morning. Good morning. And how do you do?

A RHYME: How do you do?
I say to you.
You answer too:
How do you do?

2. *A tanterem és berendezési tárgyai, tanszerek*

a boy

He is a boy.
Is he a boy?

.....

a girl

She is a girl.
Is she a girl?

.....

What is he?

a teacher

He is a teacher.

Is he a teacher?

.....

What is he?

.....

What is she?

a teacher

She is a teacher.

Is she a teacher?

.....

What is she?

.....

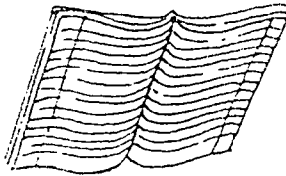
They are teachers.

What are they?

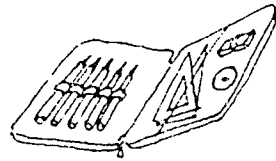
.....

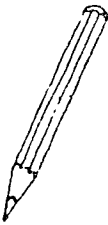
a book

an exercise-book

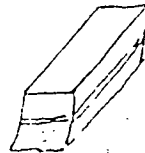
a pencil-case

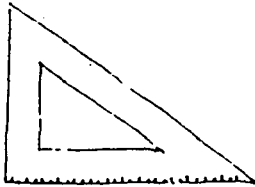
a pencil

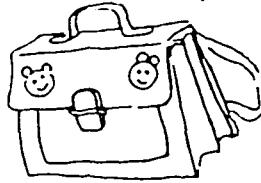
a pen

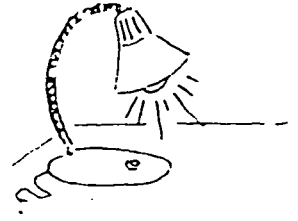
a rubber

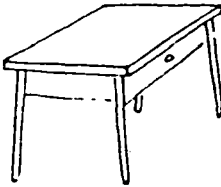
a ruler

a bag

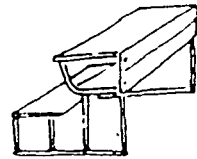
a lamp

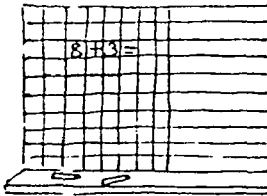
a table

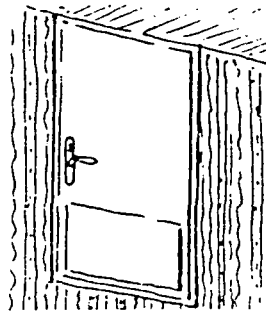
a chair

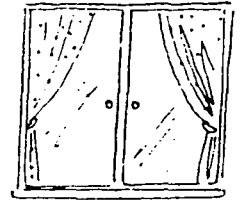
a desk

a blackboard

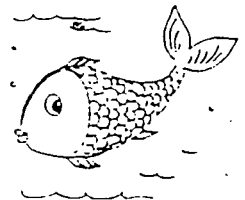
a door

a window

3. Számok 1—10

A SONG: One, two, three, four, five,
 Once I caught a fish alive.
 Six, seven, eight, nine, ten,
 Then I let it go again.

How many boys and girls are there in your classroom?
 There are ..... boys and ..... girls ..... in our classroom.
 How many windows are there in the classroom?
 There are ..... windows in the classroom.
 How many pens and pencils are there in your pencil-case?
 There are ..... pens and ..... pencils in my pencil-case.
 How many books and exercise-books are there in your bag?
 There are ..... books and ..... exercise-books in my bag.

4. *Irányok, tárgyak helye*

IN, ON, AT

..... the classroom	..... school
..... the table	..... the desk
..... the pencil-case	..... home

A RHYME: Jelly on a plate,
 Jelly on a plate,
 Wibble-wobble, wibble-wobble,
 Jelly on a plate.

Paper on the floor,
 Paper on the floor,
 Pick it up! Pick it up!
 Paper on the floor.

Where is the jelly? .....

Where is the paper? .....

Where is your book? .....

Where is your pen? .....

Where are you? .....

5. *A színek*

black

white

grey

red

yellow

orange

blue

green

brown

pink

violet

Black and white make .....

Red and yellow make .....

Blue and yellow make .....

Red and blue make .....

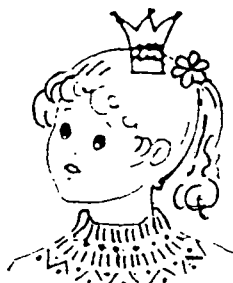
Red and white make .....

A SONG: Lavender's blue, tilly-tilly

Lavender's green,
 When I am king, tilly-tilly,
 You will be queen.

Lilies are white, tilly-tilly,
 Rosemary's green,
 When you are king, tilly-tilly,
 I will be quenn.

Roses are red, tilly-tilly,
 Lavender's blue,
 If you love me, tilly-tilly,
 I will love you.

a quenn

a king

7. *Az állatok*

a cat

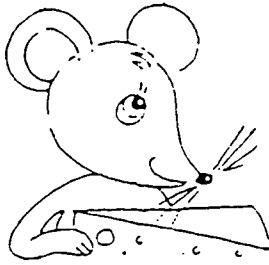
a dog

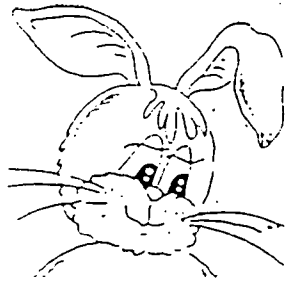
a bear

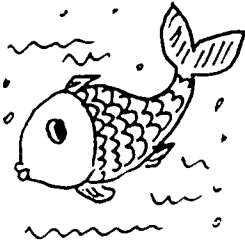
a bird

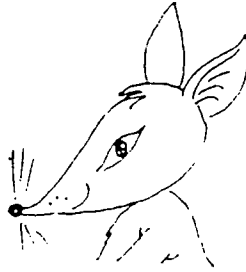
a mouse

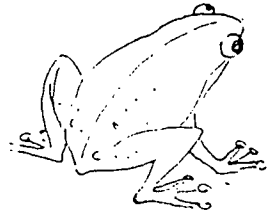
a rabbit

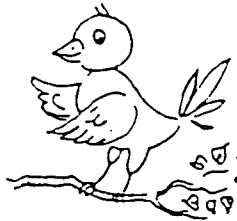
a fish

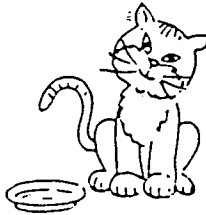
a fox

a frog

The bear is white,
The bird is blue,
The dog is black,
And the cat is too.

What colour is the bear?

.....

What colour is the bird?

.....

What colour is the dog?

.....

What colour is the cat?

.....

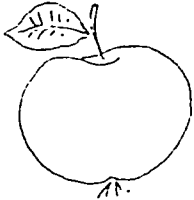
What colour is the fish? .....

What colour is the frog? .....

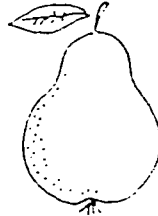
What colour is the rabbit? .....

What colour is the mouse? .....

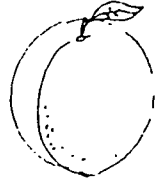
8. *A gyümölcsök*

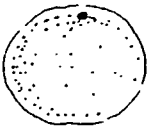
an apple

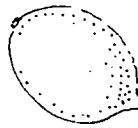
a pear

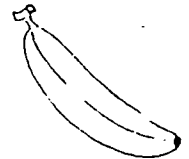
a peach

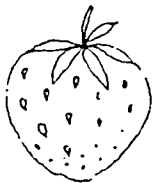
an orange

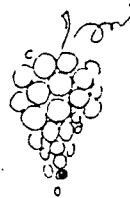
a lemon

a banana

a strawberry

grapes

plums

Do you like apples? .....

Do you like pears? .....

Do you like plums? .....

Do you like bananas? .....

Do you like oranges? .....

ANSWER THE QUESTIONS!

Is the apple red? .....

Is the pear yellow? .....

Is the plum black? .....

What colour is the lemon? .....

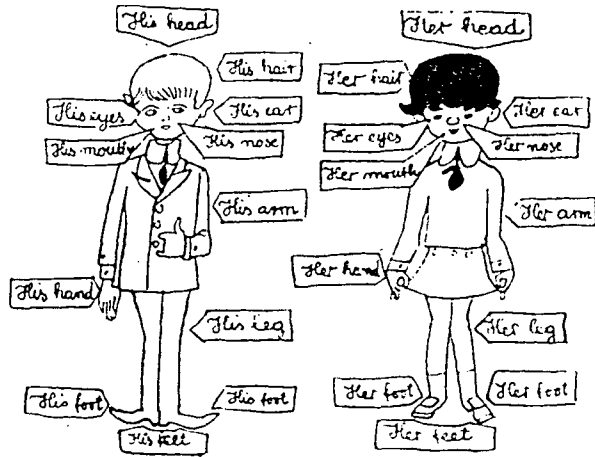
MAKE SENTENCES!

yellow, bananas, are .....
 love, pears, I .....
 oranges, you, like, do .....
 don't, apples, like, I .....

MAKE PAIRS!

apple	blue
orange	yellow
plum	red
banana	orange

9. A testrészek

A RHYME: I've got ten little fingers,
 I've got ten little toes,
 I've got two ears,
 I've got two eyes,
 And just one little nose.

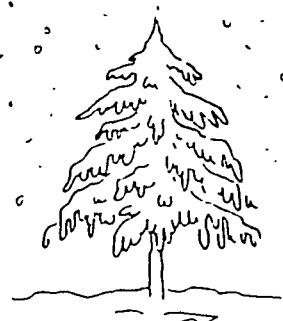
Two little eyes to look around,
 Two little ears to hear each sound,
 One little nose to smell what's sweet,
 One little mouth that likes to eat.

How many ears have you got? .....
 How many eyes have you got? .....
 How many fingers have you got? .....
 How many toes have you got? .....

10. *A karácsony*

Father-Christmas

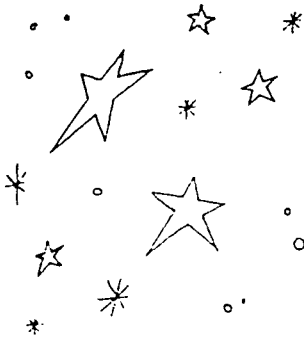
christmas tree

A SONG:

Jingle bells, jingle bells,
Jingle all the way,
Oh, what fun it is to ride
In a one-horse open sleigh.
Jingle bells, jingle bells,
Jingle all the way,
Oh, what fun it is to ride
In a one-horse open sleigh.

A SONG:

Twinkle-twinkle little star,
How I wonder what you are!
Up above the world so high,
Like a diamond in the sky.
Twinkle-twinkle little star,
How I wonder what you are!

A SONG: Star's shining, number-number one,
Number two, number three,
Good Lord! Bye-bye!
Bye-bye! Bye-bye!
Good Lord! Bye-bye!

Star's shining, number-number four,
Number five, number six,
Good Lord! Bye-bye!
Bye-bye! Bye-bye!
Good Lord! Bye-bye!

Star's shining, number-number seven,
Number eight, number nine,
Good Lord! Bye-bye!
Bye-bye! Bye-bye!
Good Lord! Bye-bye!

A szavak megtanításának igen fontos szabályai vannak. Egy tanítási órán 5—6 szónál többet ne tervezzünk, mert nem lesz elegendő idő a gyakorlásra.

Fontos a szemléltetés módja is. Sohase mondjuk meg a szavak magyar jelentését. Hagyjuk, hogy a gyerekek találják ki azt. Az osztályban található tárgyak, tanszerek lehetővé teszik a szemléltetést, ezenkívül a gyerekek számára készíthetünk rajzokat, vihetünk be bábokat is.

Fontos a szótanítás menete is. Ennek lépései a következők:

1. Az új szó bemutatása mondatban (csak egy új szó szerepeljen benne).
2. Az új szó kiemelése a mondatból, bemutatása.
3. Az új szó jelentésének feltárása (szemantizáció).
4. Hangoztatás (tanári, közös, egyéni, közös).
5. A szó visszahelyezése a mondatba.
6. Hangoztatás (tanár, közösen, egyéni, közös).
7. Rögzítés, megszilárdítás. Kérdés-felelet.
8. Korábban tanult szavakkal való összekapcsolása.
9. Gyakorlás.

A második félévben Nikolov Marianne angol nyelvű meséskönyveit használtam fel további munkám során. Itt szintén visszatértek az állatok, színek, gyümölcsök nevei. Így egész évben meg volt a lehetőség a folyamatos ismétlésre, gyakorlásra. Az év végi felmérés során igen jó eredmények születtek. A gyerekek 90%-a aktívan használni tudta az év során tanult szavakat.

Munkafüzetemet az érdeklődőknek szívesen rendelkezésre bocsátom.

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. Az orosz nyelv oktatásának metodikája. Szerkesztette: Banó István és Kosaras István. Tankönyvkiadó, Budapest, 1972.
2. Szakosított tantervű általános iskola. Angol 3—4. Dr. Botos Tiborné, Horváth József és Dr. Világi Gyuláné. Tankönyvkiadó, Budapest.
3. Szakosított tantervű általános iskola. Medgyes Péter: Angol nyelvkönyv 3. o. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990.
4. Medgyes Péter: Tanári kézikönyv a szakosított tantervű általános iskolák számára 3. o.

CZINE GUSZTÁVNÉ

Mátészalka

Tanmenetjavaslat az 5—8. osztályos technika tanításához „B” változat

Az 1990/91-es tanévtől iskolánk áttért az egyhetes órarendre. Ebből következik, hogy a technika tantárgy óraszámai megváltoztak. 5. osztály: 74 óra, 6. osztály: 74 óra, 7. osztály: 37 óra és 8. osztály: 55 óra.

A tanmenet készítésénél figyelembe vettem a „Nemzeti Aparenter” javaslatát is. A kor követelményének eleget téve a Háztartási ismeretek és gyakorlati részt kibővítettem.